

§ 67 Inrättande av stipendier och utbildning i miljökunskap

STEN PERSSON:

Ordförande! Jag har inget särskilt yrkande i detta ärende, men tack för svaret. Jag är avundsjuk. Får man vara avundsjuk i Svenska kyrkan? Avund, invidia, är ju en av dödssynderna. Det får vara hur som helst med den saken. Jag avundas. Vi ska snart dela ut ett antal stipendier till ett antal företrädare för olika kulturområden, som berikar det dagliga livet för människor i vårt land och gärna i någon form har samband med kyrkans arbete som en del av samhället. Jag skulle gärna se, att vi vid samma tillfälle hade belönat förtjänstfulla människor inom de ämnesområden jag brinner för. Observera att jag använder pluralis på ämnesområden som skulle kunna belönas: naturvård, miljövård och kulturmiljövård, tre områden som är knutna till hur mark används och bevaras. Svaret från utskottet är i singularis.

Biologisk mångfald som en del av skapelsen brukar fascinera de flesta. Vi vet att ett stort antal arter hotas av vår påverkan på landskapet, jord- och skogsbruk, men också våra moderna kommunikationer, bebyggelsestrukturer och andra storskaliga företeelser. Miljöpåverkan sker dagligen i vårt moderna samhälle av aningslöshet men också medvetet, när vi inte tror det finns något alternativ. Med kunskap kan man komma långt och det finns personer och organisationer som har eller har skaffat sig kunskap om hur man kan leva i ett modernt samhälle och ändå minska miljöbelastningen. Vi lever i ett land som är ungt. För så där 10 000 år sedan hade nyss det senaste tjocka istäcket lämnat Uppsala. Snart nog började människor flytta in för att ägna sig åt jakt och fiske. Ända sedan dess har vi lämnat spår efter oss, spår som kan betecknas som kulturmiljölämningar. Dessa spår hjälper oss förstå hur man levt och av vad under århundradena. Dessa tre områden, som alla har påverkats av mänsklighetens uppträdande i skog och mark, är viktiga för allas vår framtida trevnad. Ett stipendium kan sägas vara en morot, en belöning, och jag vill hellre se morötter än piskor som pådrivare av ett ansvarsfullt liv. Därav min motion om morötter.

Till slut ett stort tack för den seriösa behandlingen av min motion 2012:3. vad gäller antalet ord.

YLVA WAHLSTRÖM:

Ordförande och övriga närvarande! Jag vill bifalla min motion 2012:8 som handlar om grundläggande utbildning i miljökunskap och ekologi. Det är två olika punkter och man kan välja att rösta på båda eller bara välja den man tycker är bäst, även om utskottet valt att avslå den. Tyvärr har vi ännu den ordningen här att vi har lite svårt att ta utbildningsfrågor. Jag hoppas vi kommer att bli bättre på det när vi tar bort nämnden som behandlar det. Det är fler som försöker få igenom utbildningsfrågor och det är trögt. Men vi kan rösta igenom detta redan nu.

Jag har bakom den här motionen med mig ekoteologer också, som verkligen har bett mig och översänt en vädjan och en bön att motionen får gehör här i kyrkomötet. Det skulle glädja många. Det skulle vara en tryggare bas för vårt allmänna miljökunskande och för hela vår skapelse. Vi får vetskap om att moder jord blir sämre och sämre i dag och vi behöver hjälpas åt för att kunna rädda den skutan. Kunskap och teologi är ett redskap för det. Jag stannar där. Tack.

ANN-SOFIE NELSTRAND:

Jag talar för utskottet och vill förstås yrka bifall till utskottets hemställan. Det här betänkandet behandlar två väldigt angelägna frågor. Den handlar om miljön, om skapelsen och om vårt ansvar för att vårda skapelsen. Jag vill tacka Ylva och Sten för att ni lyfter mycket angelägna frågor.

Jag börjar med den som handlar om utbildning i ekoteologi och miljökunskap i kyrkliga utbildningar. Vad gäller den motionen, 2012:8, konstaterar utskottet att nya fackutbildningar har fastställts för diakoner, präster, församlingspedagoger och kyrkomusiker. Inom kort kommer också nya utbildningsplaner att fastställas för de här utbildningarna. Hur dessa utbildningsplanernas mål ska uppfyllas beslutas lokalt av varje utbildningssamordnare i lokala kursplaner. Att föra in kurser i ekoteologi och miljökunskap för blivande medarbetare i vår kyrka är något som skulle påverka grundutbildningen. Vi tror inte att det är en framkomlig väg från kyrkomöteshåll att bestämma i detalj vad som ska finnas med i kursplanerna för de kyrkliga utbildningarna. För egen del tror jag att detta med miljön och skapelsen och vårt ansvar för den är en fråga som är så viktig och aktuell för vår kyrka att den nog finns med på något sätt i de kyrkliga utbildningarna.

När det sedan gäller inrättande av stipendier för natur, miljö och kulturmiljövård, motion 2012:3, har den frågan tidigare varit uppe. Man har behandlat frågan om inrättande av ett Svenska kyrkans miljöpris. Det var uppe på kyrkomötet 2008 och där skedde en utredning med anledning av den motionen. Jag är väl medveten om att detta med ett miljöpris är något annat än ett stipendium som skulle vara inom en rad olika områden, så det har du rätt i, Sten, att det är något annat. Det som man kom fram till i den utredningen menar vi kan tillämpas också på den här frågan. Tack.

YLVA WAHLSTRÖM (REPLIK):

Den replik jag vill ge är, att jag inte kan hålla med om att det är detaljstyrning att lyfta in ämnen som man önskar ska finnas med. Om man gör det som ett medskick härifrån är inte det någon detaljstyrning. Tack.

ANN-SOFIE NELSTRAND (REPLIK):

Jag kanske uttryckte mig slarvigt när jag sa detaljstyrning och det är heller inget som står i utskottets betänkande. Huvudskälet till avslaget var, att de här frågorna behandlas på en annan nivå.

EVA-MARIA MUNCK:

Jag vill yttra mig om motion 2012:8, punkt 2, och börjar med att tacka Ylva Wahlström för motionen. Kyrkolivsutskottet säger att det handlar om att kräva kurser i ekologi och miljökunskap och att de här kurserna då skulle påverka grundutbildningen. Det håller jag med om. Det tror jag motionären också är fullt medveten om. Det är för att klimatfrågan ju påverkar grundutbildningen för våra blivande medarbetare. Klimatfrågan påverkar vår kyrka och vår framtid, framför allt våra systrar och bröder i andra länder just nu.

Jag tror kanske inte att det förslag på beslut som finns i motionen kommer att kunna gå igenom. Därför har jag ett nytt förslag som lyder "att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att undersöka hur ekoteologi och kopplingen mellan etik, ekologi och ekonomi kan införas såväl i grundutbildningen som i den senare pastoral och teologiska fördjupningen för blivande medarbetare."

I teologifestivalens teologiska manifest om skapelsens frälsning ges 13 utmaningar till kyrkorna och teologerna. Utmaning nummer 12 är att teologiutbildningen snarast bör kompletteras. Per Larsson, Elisabeth Gerle, Anna Karin Hammar, Mats Lagergren, Göran Lindström och Annika Spalde skriver: "Även teologer behöver teologiska kurser både i basal ekoteologi och i de nödvändiga sambanden med ekonomi, ekologi och människosyn."

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 120.

